

Helse, miljø- og sikkerhetsplan for Langøen Båtforening

Innhold:

1) Ansvar	2
2) Intensjon	2
3) HMS-planens virkeområde	2
4) Beskrivelse av rutiner og prosesser	3
5) Prosedyrer for løpende samråd med havnebrukere, avfallshåndterere, og andre berørte parter	5
6) Beredskap	6
7) Helse og sikkerhet	6
8) Båteiere / båtbrukeres plikter	7

Dokument revisjon

Versjon	Dato	
Rev A	24. september 2013	Godkjent (Styret)
Rev B		Utkast ikke utgitt
Rev C	14. februar 2023	Godkjent (Styret)

1) Ansvar

Alle medlemmer og båteiere har et selvstendig og personlig ansvar for å bidra til å ivareta sikkerhet og miljøet i havna. Dette gjelder både ved bruk av båten, mens båten er i havn og under opplag og vedlikehold. Ingen medlemmer må utvise adferd som setter helse, miljø eller sikkerhet i fare.

Sikkerhetsansvaret er ikke lovfestet, men foreningens forsikring legger føringer på hva som er rimelig adferd. Miljøansvaret er lovfestet i: Lov om vern mot forurensninger og avfall (Forurensningsloven).

Denne planen skal gi føringer og rutiner for et så sikkert arbeidsopplegg som mulig, ved forberedelser og gjennomføring av seilbåt / motorbåt opptak og uttak ved bruk av mobilkran og andre kraner.

Det er båtens eier som har ansvaret, for at krybber, vogner og underlagsmateriell er sterkt nok.

2) Intensjon

Det skal legges til rette for at vår havn skal fremstå som ren og ryddig, både på land og sjø. Havnen skal bære preg av at det er ordnede forhold. Gjennom dette skal vi synliggjøre at vi er med på å ta et miljøansvar.

Som eier og driftsansvarlige for havna, skal vi oppfylle lovens krav til planer og praktiske tiltak, slik at alle medlemmer og båteiere med fast tilhold i vår havn og de som besøker vår havn, skal ha mulighet til å oppfylle lovfestede krav om vern mot forurensning og avfall.

HMS-planen er et verktøy for styret og retningslinjer til de som er havnens brukere.

3) HMS-planens virkeområde

Denne planen omhandler det avfall og den forurensning, og sikkerhetsaspektene, som er relatert til båtbruk, opplag, og vedlikehold, innenfor de rammer havnen er dimensjonert for, og for de aktiviteter som er tillatt innenfor havnens område på sjø og land. Ferdsel i havna er omtalt i havnereglementet

4) Beskrivelse av rutiner og prosesser

En vurdering av behovet for mottaksanlegg i en havn på bakgrunn av behovet til de båtene som vanligvis anløper havnen.

a) Beskrivelse av havnen.

Vår havn er lokalisert på Kråkerøy i Fredrikstad kommune. Havnen ligger som en naturlig lagune på Langøya ved Gyteskjær.

Havnen er bygget for å betjene lystbåter fra ca. 7 til ca. 42 fot. Båtplassene er ved flytebrygger og fastbrygger. Det er 262 båtplasser fra 2,5 til 5 meter. For vinteropplag er det plass til inntil 200 båter på land og det er boblehavn på hele pir 4 og ene siden av pir 3.

I sommerhalvåret er hovedaktiviteten båtbruk, noe opptak av båter for vedlikehold / reparasjon. Høst / vinter og vår består aktiviteten av opptak av båter for rengjøring og vinterlagring, eieres eget vedlikehold av båtene og sjøsetting i april / mai. Ved opptak, rensyles båter med trykkspyler. Dette foregår ved opptaksbrygga.

Det foregår ikke kommersiell båtrelatert aktivitet i eller fra denne havnen (verksteder, utleie, charter, o. l.). Båteier kan leie inn profesjonelle aktører til arbeider som må utføres på stedet.

Havnen har ikke anlegg for drivstoff fylling.

Havnen har ubetjente stasjonære mottaksordninger og henteavtaler med operatører godkjent av styret.

Det er parkeringsplass for båtbrukernes biler.

b) Havnens organisasjon.

Vår havn er organisert som forening. Landarealet ligger på leiet grunn, med Fredrikstad kommune som grunneier. For øvrig eies havnen av de som har betalt medlemskontingent og/eller innskudd som gir rett til bruk av båtplass. Havnen har ikke noe forretningsmessig formål. Den drives på frivillig basis og har ingen ansatte.

Årsmøtet er øverste myndighet. Årsmøtet fastsetter vedtekter og overordnede bestemmelser. Årsmøtet velger et styre som forestår den daglige drift av havnen.

Styret har ansvar for å drifte havnen, i samsvar med de retningslinjer som er gitt av årsmøtet.

Formannen er styrets øverste ansvarlige. Fra årsmøtet 2021 vil styret utpeke en miljøansvarlig.

c) Mottaksordninger som ansees nødvendige:

- Mottaksordning for brukte batterier.
- Mottaksordning for spillolje og oljefiltre.
- Mottaksordning for frostvæske.
- Mottaksordning for maling og lakkrester inkl. spann, bokser, pensler, etc. , samt støv fra sliping og skraping, inkl. ordning for oppsamling.
- Mottaksordning for ” annet avfall / industriavfall ” ved vår / høst klargjøring (utrangerte presenninger, utskiftede deler, etc.).
- Mottaksordning for plast (tomme kanner, etc.) er ikke på plass.
- Renseanlegg for spylevann fra rengjøring av båter er ikke på plass.

For øvrig:

Mottaksordning for ”restavfall”, i samsvar med de regler som gjelder i kommunen.

d) Beskrivelse av mottaksanleggenes type og kapasitet.

Havnen har egne miljøstasjoner for spesialavfall. Oppsamlingsløsning for evt. avrenning ved spyling, blir etablert når myndighetenes krav er ferdig utarbeidet. Havnens miljøansvarlig har det daglige ansvaret for oppfølging av dette.

Nattevaktene skal kontrollere at det er låst. Nattevaktene skal også kontrollere at farlig avfall ikke er hensatt utenfor de miljøstasjonene som er etablert. Avvik skal rettes opp og registreres i vaktprotokollen.

e) Inntil miljøstasjoner er på plass, gjelder følgende:

Avfallsmottak er utplassert på nordre og søndre opplagsplass. Avfallsmottakenes type og kapasitet er angitt i tabell i vedlegg 1.

Alle avfallsbeholdere skal merkes eller skiltes med hvilken type avfall de er beregnet for.

f) Detaljert beskrivelse av prosedyrene for mottak og innsamling av avfall fra lystbåter.

Havnen har ubetjente stasjonære mottaksordninger og henteavtaler med godkjente operatører.

Gjennom utsendelse av informasjon (brev / e-post), foreningens hjemmeside, oppslag og skilting i havnen, blir båtplasseiere, leietakere og besøkende gjort oppmerksom på våre avfallsmottaksordninger. Alle er ansvarlige for å sortere og deponere sitt avfall i samsvar med dette.

De som går nattevakt skal kontrollere at det er rent og ryddig og melde fra via vaktprotokollen om det er uregelmessigheter, for eksempel kapasitetsproblemer.

Dugnad skal brukes til mer omfattende ryddeaksjoner når det er nødvendig.

Noen avfallsbeholder hentes / tømmes i avtalte intervaller, mens andre hentes / tømmes når miljøansvarlig melder fra til operatør at slikt behov foreligger.

g) Beskrivelse av gebyrsystemet.

Det kreves ikke inn særskilt gebyr i forbindelse med avfallshåndtering. Kostnaden inngår som en del av havnens ordinære driftsbudsjett. Ved helt spesielle investeringsbehov, legges finansieringsplan frem som sak for årsmøtet.

h) Prosedyrer for innberetning av klager om utilstrekkelige mottaksanlegg.

Klager om utilstrekkelige mottaksanlegg skal sendes skriftlig til foreningens miljøansvarlig. Miljøansvarlig skal kontrollere om klagen er berettiget og utarbeide en avviksrapport med forslag om korrigerende tiltak til styret. Styret skal bestemme endelig løsning og innarbeide dette i handlingsplanen.

Den som har fremsatt klagen har krav på et svar innen rimelig tid.

5) Prosedyrer for løpende samråd med havnebrukere, avfallshåndterere, og andre berørte parter

Samråd med havnens brukere skjer som angitt i punkt 3 og 5. I tillegg blir avfallsordningen kommentert i årsberetningen. Utover dette, representerer styret havnens eiere, som også er havnens brukere. Styret har oppnevnt en miljøansvarlig, som har som oppgave å påse at mottaksordningene fungerer og blir brukt etter hensikten. Miljøansvarlig skal rapportere avvik til styret, og være bindeledd mellom styret og brukerne.

Avvik er alle hendelser som ikke er i samsvar med HMS-planens bestemmelser.

Havnens miljøansvarlige har løpende kontakt med de operatører havnen har avtale med. Oppsummerings samtaler / gjennomgang av ordningene gjennomføres med den frekvens som til enhver tid synes hensiktsmessig, minimum en gang per år.

Rapportering til myndigheter skal utføres, slik de bestemmer.

Beskrivelse av typer og mengder avfall fra lystbåter som mottas og håndteres.

De typer avfall som mottas, er de samme som angitt under vurdering av behov, pkt. 1. Detaljert deklarerings av type avfall og mengde angivelse utføres med bistand av de godkjente operatører som henter avfallet. Se også vedlegg 1.

Sammendrag av gjeldende lovgivning og formalitetene i forbindelse med levering.

Dette er en del av rutinebeskrivelser og internkontrollsystem hos de operatører havnen har avtale med.

Opplysninger om hvem som er ansvarlig(e) for gjennomføring av planen.

Årsmøtet er foreningens høyeste myndighet. Gjennomføringsansvaret ligger hos styret som har oppnevnt en HMS ansvarlig.

Beskrivelse av eventuelt utstyr og eventuelle prosesser til forbehandling av avfallet i havnen.

Det foregår ingen forbehandling av avfall i havnen.

Beskrivelse av metoder for registrering av faktisk bruk av mottaksanleggene i havnen.

Havnen har ingen metoder for registrering av faktisk bruk av mottaksanleggene, utover det som er angitt i pkt. 3, 6 og 7.

Beskrivelse av metoder for registrering av mengdene avfall fra lystbåter som mottas.

Dette er en del av rutinebeskrivelser og internkontrollsystem hos de operatører havnen har avtale med. Se for øvrig pkt. 7

Beskrivelse av hvordan avfallet fra lystbåter skal håndteres videre.

Dette er en del av rutinebeskrivelser og internkontrollsystem hos de operatører havnen har avtale med. Havnen er ikke direkte involvert i dette.

6) Beredskap

I mottak for farlig avfall er det til enhver tid lagret tilstrekkelig absorpsjonsmidler og verneutstyr (hansker, briller). Ved akutt forurensning på land skal miljøansvarlig varsles.

Ved akutt utslipp av olje, drivstoff i sjøen skal det lokale oljevernberedskap varsles. Ring varslingssentral - tlf 110.

7) Helse og sikkerhet

Internkontrollforskriften som gjelder for arbeidslivet vil være et godt utgangspunkt for å ivareta helse- og sikkerhetskrav i havna. Deler av sikkerhetsaspektene er også beskrevet i havnereglementet. Ved håndtering av utstyr og anlegg, utført av tillitspersoner i foreningen, skal aktivitetene så langt som mulig følge internkontrollforskriften. Det vil si at det skal være etablert gode og sikre rutiner for opplag, utsett og opptak. Bruk av mastekran og opptakskran krever sertifisering

Brygger skal være utstyrt med brannapparater, livbøyer og oppslag med nødnummer.

Førstehjelpsutstyr skal være tilgjengelig i vaktbua. Dette skal kontrolleres og sjekkes av HMS ansvarlig.

8) Båteiere / båtbrukeres plikter

Ansvar og Intensjon.

Alle båteiere / båtbrukere har et selvstendig og personlig ansvar for å bidra til å ta vare på sikkerhet og miljøet. Dette gjelder både ved bruk av båten, mens båten er i havn og under opplag og vedlikehold. Dette ansvaret er også lovfestet i: Lov om vern mot forurensninger og avfall (Forurensningsloven). Det skal legges til rette for at vår havn skal fremstå som ren og ryddig, både på land og sjø. Havnen skal bære preg av at det er ordnede forhold. Gjennom dette skal vi synliggjøre at vi er med på å ta et miljøansvar.

Generelt.

Alle som har båt i havnen plikter å sette seg inn i de regler som gjelder for avfallsbehandling og følge disse. Komplette avfallsplan finnes i vaktuset og på hjemmesiden. Avvik / overtredelser meldes til miljøansvarlig. LBF henstiller til alle båteiere / båtbrukere å tenke miljø i forbindelse med sin båtbruk. Dette kan de gjøre ved å velge båtrelaterte produkter som er minst mulig skadelige for miljøet, tenke over hvordan de behandler sitt avfall, samt følge de retningslinjer som er gitt i avfallsplanen.

Avfall i sjøen.

Avfall skal ikke dumpes i sjøen i vårt havneområde. Dette omfatter olje og kjemikalier, septik, husholdningsavfall, utrangert utstyr og andre former for avfall. Ved løpende vedlikehold av båt som ligger i sjøen, skal det brukes kjemikalier som er minst mulig miljøbelastende (renholds midler og lignende som kan renne ut i sjøen). Tømming av båttoalett / septiktank er ikke tillatt i havnen, og må foretas i samsvar med de regler som, til enhver tid, gjelder i kommunen / sjøområdet. Portable toaletter kan tømmes i havnens toalett.

Ved akutt utslipp av olje, drivstoff i sjøen skal det lokale oljevernberedskap varsles. Ring 110

Restavfall / avfall fra bruk av båt.

Det er satt opp et egne dunker for restavfall for mottak av husholdningsavfall etter båtturen. Andre former for avfall skal ikke dumpes i disse containere. Er det fullt, må avfallet tas med hjem.

Spesialavfall / avfall fra vedlikehold og drift av båt.

Det er satt ut mottaksbeholdere for: Spillolje og batterier. Det skal settes ut beholdere for oljefiltre, malingrester, frostvæske, plastkanner
Spesialavfall som ikke hører inn under dette, må hver enkelt bringe ut av havnen og deponeres på offentlig godkjent sted, dersom ikke annen mottaksbeholder er utsatt i havnen.

Avfall fra rydding av området på land.

Vår og høst vil det bli vurdert å sette ut en stor avfallscontainer i forbindelse med utsetting / opptak. Usortert avfall kan deponeres i denne (gjelder ikke ovennevnte spesialavfall).

Avfall fra spyling / rengjøring av båter.

Det er ikke oppsamlingsløsning for vann fra utvendig rengjøring. Det henstilles til båteier å begrense spyling til fjerning av slim, skjell og rur, samt velge et bunnstoff hvor ikke alt ender i sjøen ved rengjøring. Spyling i den hensikt å fjerne gammelt bunnstoff, må ansees som skraping / sliping.

Avfall fra skraping / sliping av bunnstoff.

Ved skraping, sliping eller annen fjerning av bunnstoff, skal det legges presenning under båten og for øvrig settes inn tiltak for å unngå spredning av slipestøv. Ved sliping, skal det, så langt det er praktisk mulig, benyttes slipemaskin koplet direkte til støvsuger (kan leies av LBF). Oppsamlet avfall skal deponeres i beholder merket ” maling og lakkrester ” eller på godkjent offentlig avfallsplass.

Overtredelse.

Overtredelse av disse regler kan, i alvorlige tilfeller, føre til tap av rett til båt plass i havnen.

HMS-PLAN
Langøen Båtforening

Opplagsmateriell.

Ilas krybber er ikke godkjent.

Det skal være satt på **løftemerker** på alle båter. Husk også å ta bilder av båtens plassering i krybbe/støtter/bukker så det ikke brukes unødig mye tid pga at båteier ikke husker/vet hvordan båten skal plasseres i opplagsutstyret.

Alle krybber skal vattres begge retninger.

Seilbåt:

Der det ikke benyttes en fast krybbe, men benyttes løsbukker av skrute type skal det minst være 3 stk. på hver side, disse skal sikres med 8 mm langlenket galvanisert kjetting. Kjettingen skal låses slik at den ikke kan hoppe av låsesporet ved bruk av låst sjakkell. Det anbefales å bruke 40 mm laste strammere som ekstra sikkerhet.

Motorbåt:

Under 20 fot - 1 bukk på hver side + 25mm lastestrammer. 20 til 30 fot - 2 bukker på hver side + 40mm lastestrammer. Over 30 fot - 3 bukker på hver side + 8mm kjetting.

Det er derfor ikke lov å feste presenningene i krybber eller støtter.

Alle båter skal være vanntett ved uttak

Kontroll av opplags utstyr vil bli utført en uke før uttak.

Styret LBF

Vedlegg 1.

AVFALLSHÅNDTERING

Beskrivelse av mottaksenhetenes type og kapasitet.

Avfallskategori	Aktør	Mengde/omfang	Behandling
Restavfall	Fredrikstad kommune	2 plast containere 600 liter – ukentlig tømning	Industriavfall usortert
Spillolje	Fredrikstad kommune	800 liter glassfibertank. – tømmes ved behov	FA-systemet
Oljefilter	Dugnad eller etter avtale med godkjent aktør	240 i lukket metall container. – Tømmes ved behov.	FA-systemet
Frostvæske.	Dugnad eller etter avtale med godkjent aktør	200 liter stålfat. – Tømmes ved behov.	FA-systemet
Blybatterier	Dugnad eller etter avtale med godkjent aktør	600 liter rustfri lukket container. – Tømmes ved behov.	FA-systemet
Bunnstoff/lakk/maling	Dugnad eller etter avtale med godkjent aktør	240 l lukket metall container. – Tømmes ved behov	FA-systemet
Brukt emballasje/kanner	Dugnad eller etter avtale med godkjent aktør		

Vedlegg 2.

TILTAKSPLAN.

Avfallsplan

LBF skal oppgradere sin avfallsplan, slik at den er mest mulig i samsvar med de krav som pålegges.

Planen skal redigeres på en slik måte at den kan benyttes som en mal også av andre båtforeninger / havner.

Planen skal revideres minst en gang pr. år og oppgraderes etter hvert som implementering av forurensningsforebyggende tiltak gjennomføres.